

Vilken roll spelar ansvarsfull AI och klimatförändringar för företagens omställning och tillväxt?

En sammanfattning av PwC:s
rapport "Value in Motion"

PwC:s senaste globala rapport, Value in Motion, bygger på en analys av hur traditionella branscher och den ekonomiska tillväxten, utifrån tre olika scenarier, påverkas de kommande tio åren. Rapporten belyser bland annat hur användning av ansvarsfull AI och klimatförändringar kan påverka tillväxten i den globala ekonomin och behovet för företag att ställa om sin verksamhet. I rapporten lyfts även hur nya tillväxtområden växer fram. Dessa områden leder till nya sätt att arbeta över branscher vilket i sin tur ger bättre möjligheter för företag att generera tillväxt. Här nedan kan du ta del av några av de insikter rapporter ger. Länk till fördjupad information finns längst ner i den här rapporten.

Trycket på företag att förändra sina affärsmodeller är det högsta på 25 år

Omställningen av ekonomier och samhällen går i en allt snabbare takt. De senaste åren har PwC:s globala vd-undersökning CEO survey visat att 4 av 10 företag behöver förändra sin affärsmodell inom de kommande tio åren för att fortsatt vara konkurrenskraftiga.

Samtidigt visar en ny global analys från PwC att i 17 av 22 traditionella branscher är pressen på företag att anpassa och förändra sina affärsmodeller nu den högsta på 25 år.

Från traditionella branscher till nya områden för att skapa tillväxt

Under det kommande decenniet kommer företag att behöva ställa om, och i allt högre utsträckning arbeta på nya sätt och över traditionella branschgränser. Enligt PwC:s analys kommer därför nya så kallade tillväxtområden växa fram. De här områdena är dynamiska och bygger på att företag samverkar över branschgränser för att möta mänskliga behov på nya sätt. Denna omstrukturering drivs av megatrender och framsteg inom AI och automation, men även av krav på klimatanpassningar som omformar energimodeller, leveranskedjor och investeringsstrategier.

I analysen har vi identifierat sex tillväxtområden som ska tillgodose mänskliga behov,

till exempel hur vi förflyttar oss, tillverkar och bygger saker, vår matförsörjning och hur vi förser samhället med energi. De här ska, tillsammans med tre möjliggörande områden kopplade till bland annat finansiering och styrning, bidra till att skapa långsiktig tillväxt och lönsamhet.

Att företag går från att konkurrera inom etablerade branscher till att samarbeta över gränser är en fundamental förändring som innebär att stora värden kommer att vara i omlopp både inom och mellan de nya områdena. Enbart under 2025 räknar PwC med att mer än 7 000 000 000 000 (7 biljoner) US dollar i intäkter kommer förflyttas mellan företag.

Då detta är ett helt nytt sätt att arbeta på inom näringslivet kommer många känna en stor osäkerhet, men framförallt öppnas nya spännande tillväxtmöjligheter. Då områdena är dynamiska gör det att hur dessa möjligheter tas tillvara kommer att påverka områdenas utformning och i slutändan avgöra hur den globala ekonomin utvecklas. Under de senaste 12 månaderna har PwC gjort ett arbete med att kvantifiera vilken inverkan detta har på den globala ekonomin år 2035 och därmed även hjälpa företagsledare att navigera och ta rätt beslut redan nu. Företag som har förmåga och möjlighet till snabb omställning kommer att gynnas i framtiden.

Industries and sectors, 2023

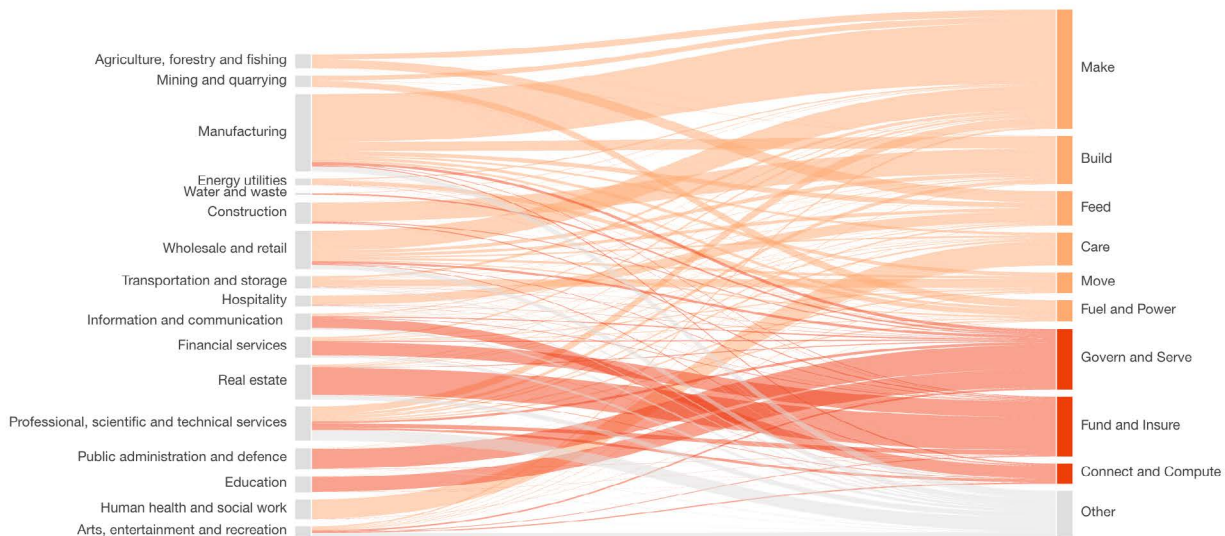
Total value of sectors

\$105.28tn

Domains, 2035

Total value of domains

\$132.54tn

Grafiken ovan visualiserar hur värden kommer röra sig från traditionella branscher till de nya domänerna under de kommande tio åren, uppräknat till 2035 års värde. Eftersom ett brett spektrum av branscher och företag kan ingå i varje domän, är de naturligtvis större än de traditionella branscherna. Varje domän skapar dessutom nya tillväxtmöjligheter för många olika slags företag både inom och mellan domänerna.

Den nya “byggbranschen” - ett exempel på en tillväxtdomän

För att förtydliga hur dessa tillväxtdomäner kan fungera ges här ett exempel utifrån domänen “Build”. PwC:s analys uppskattar att år 2035 skulle de ekonomiska aktiviteterna inom denna domän kunna bidra med ett värde på 14 000 000 000 000 (14 biljoner) US dollar till global BNP. Det motsvarar 10 procent av värdet för samtliga domäner.

Vad ligger bakom dessa siffror?

Ny teknik kommer göra det möjligt att uppföra och förvalta byggnader mer effektivt. Traditionella aktiviteter inom fastighetssfären, byggbranschen och fastighetsförvaltning kommer att kompletteras med innovationer såsom innovativa, hållbara byggnader, ny byggteknik och data samt smart infrastruktur i städer. Ett exempel är IKEA, som traditionellt säljer

möbler och inredning, men som nu även arbetar med stadsplanering. Baserat på AI-drivna datainsikter, generativa designalgoritmer och prediktiv analys har IKEA utvecklat smarta stadslösningar.

Telekom och finans - branscher som skär genom alla tillväxtdomäner

Ett annat exempel är den potential som finns för företag inom de två branscherna telekommunikation och finansiella tjänster, vars verksamheter är möjliggörare i alla domäner. Till exempel bidrar telekombranschen med trafikhanteringssystem och kommunikationsinfrastruktur, som är viktiga för utvecklingen av smarta städer (domänen “Move”). Företag i den branschen utvecklar även bärbar teknik och vårdstjänster på distans (domänen “Care”), uppkopplingsmöjligheter för att bekräfta ursprung för livsmedel (domänen “Feed”), levererar realtidsdata och analyser från uppkopplade byggnader (domänen “Build”) eller skalar upp gränsöverskridande smarta elnät (domänen “Fuel & power”) som underlättar regional energidelning och handel.

På liknande sätt är tillgång till kapital en viktig möjliggörare (domänen “Fund & insure”) för många andra domäner och finansbranschen kan ställa om sin verksamhet för att ha ett relevant erbjudande för den nya arenan.

Stora osäkerhetsfaktorer påverkar omställningen

Trots att de ljusare framtidsutsikterna kan uppnås är det en lång väg mellan hur dagens branscher ser ut jämfört med de nya domänerna som beskrivits här. Det finns många faktorer som kan fördröja omställningen, exempelvis behov av stora investeringar, att olika aktörer är beroende av varandra, bristande regleringar och dessutom att det tar tid att ta till sig ny teknik. PwC:s analys har framförallt lagt stor vikt vid två stora osäkerheter som sticker ut: hur vi kommer att utnyttja AI och hur vi hanterar klimatförändringarna.

Så kan användningen av AI påverka ekonomisk tillväxt

Artificiell intelligens är bara en del i den stora omställningen. Men om vi inte lyckas öka produktiviteten med hjälp av AI kommer möjligheterna för innovation och tillväxt minska, vilket i sin tur dämpar takten och minskar omfattningen av domänerna.

Att hitta rätt balans mellan att agera snabbt och bygga förtroende är avgörande för att få till stånd en betydande tillväxtökning. Nyckeln är att inse att det handlar mindre om tekniken i sig och mer om hur enskilda organisationer och samhället i stort väljer att använda den. Det kräver att man närmar sig AI-implementeringen på ett medvetet och strukturerat sätt. Företagsledare måste tänka noga på hur de möter kundernas behov med tekniken. Att vi misslyckas med AI behöver inte betyda att den går helt över styr eller tar kontroll över mänskligheten. Den stora risken är snarare ifall ledare drar slutsatsen att riskerna med en djup integration av AI i verksamheten inte väger upp de sannolika produktivitetsfördelarna.

PwC:s analys visar att om AI-tekniken globalt bygger på tillit och ansvarsfull användning* kan den bidra till att öka den globala ekonomiska tillväxten med så mycket som femton procentenheter under det kommande decen-

niet. Det skulle öka den årliga tillväxttakten med mer än en procentenhet, vilket är i nivå med tillväxtökningen under 1800-talets industrialisering. Om tilliten däremot är lägre och samarbetet i domänerna är mer begränsade, blir den ekonomiska tillväxten till följd av AI-användningen lägre och antas öka med endast åtta procent, och i det mest pessimistiska scenariot med endast en procent.

Klimatförändringarnas påverkan på ekonomisk tillväxt

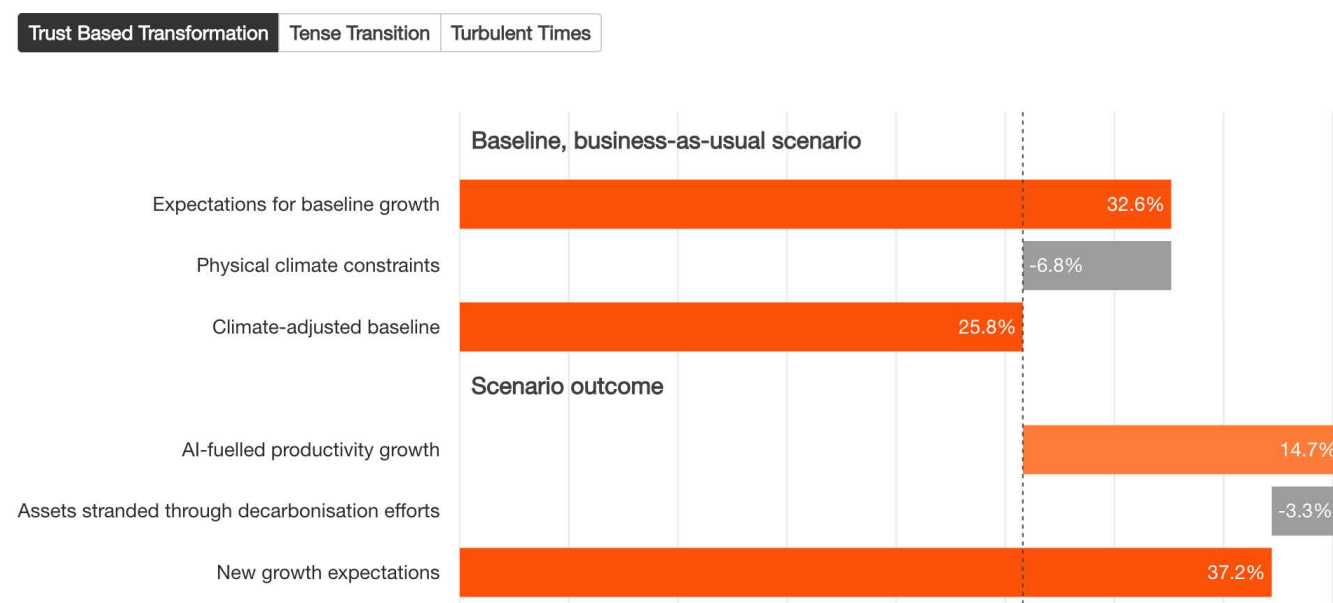
PwC:s analys visar att medan AI förväntas öka tillväxten, kommer kostnaderna för klimatförändringar att begränsa ekonomin. Beräkningarna pekar mot att klimatförändringarna, i ett basscenario, kommer leda till att den globala ekonomin år 2035 är sju procent mindre än vad den annars skulle ha varit. Detta beror bland annat på att klimatförändringarna för med sig två kritiska osäkerhetsmoment för det kommande decenniet.

Det ena är omfattningen av de ekonomiska kostnaderna kopplade till dessa förändringar. Den andra handlar om hur vi agerar på detta. Kommer de växande ekonomiska kostnaderna för att dämpa klimatriskerna leda till att företags- och regeringsledare arbetar mer intensivt med att minska koldioxidutsläppen? Eller kommer vi att hamna i en ond cirkel där de ökande kostnaderna för klimatskador underminerar vår förmåga att finansiera lägre koldioxidutsläpp som skulle resultera i mer gynnsamma framtida ekonomiska förhållanden? Det återstår att se. PwC:s analys visar att om AI integreras ansvarsfullt i klimatstrategier har den potential att motverka de ekonomiska förlusterna.

*Ansvarsfull AI definieras som etisk och transparent utveckling, implementeringen och styrningen av AI-system, vilket säkerställer att de används säkert, rättvist och i linje med samhälleliga och miljömässiga mål. Detta inkluderar hänsyn till åtgärder mot partiskhet, ansvarighet, energieffektivitet och hållbar integration inom affärs- och ekonomiska system.

Tre framtida tillväxtscenarier

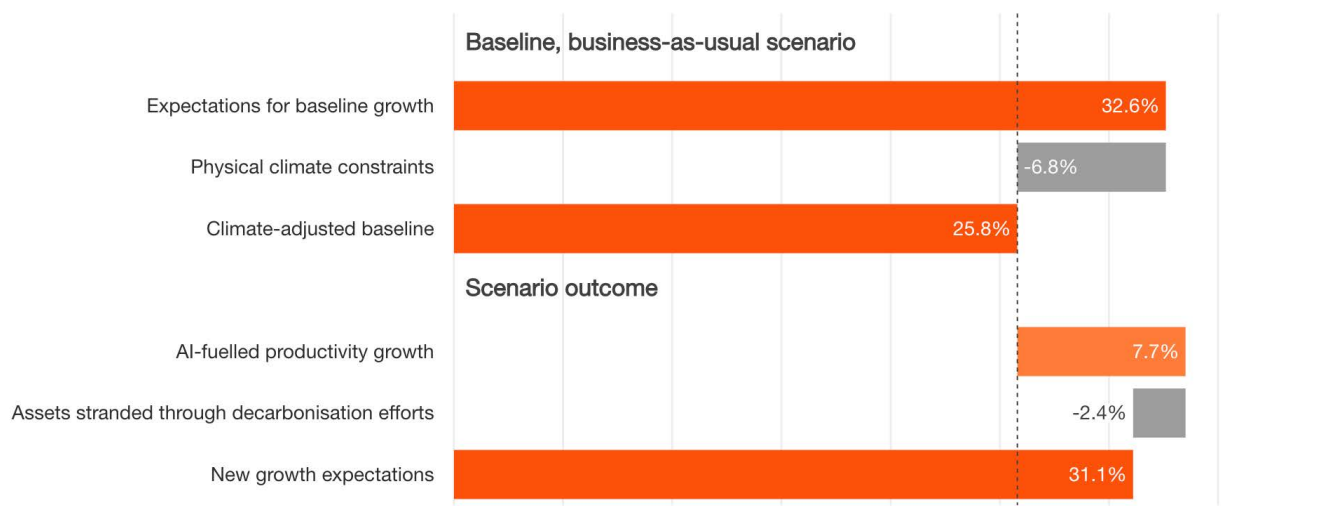
Det finns många möjliga vägar framåt, men vi på PwC har valt att fokusera på att räkna på tre tillväxtscenarier, eller antaganden, kring den ekonomiska utvecklingen fram till år 2035. Som beskrivits ovan är AI-användningen och klimatförändringar två faktorer som spelar en avgörande roll.

Tillitsbaserad omställning (Trust Based Transformation)

Detta scenario präglas av en optimistisk framtidstro och potentialen hos avancerad teknik utnyttjas fullt ut och används på ett ansvarsfullt sätt. Hållbarhet och innovation främjas, och den ekonomiska tillväxten accelererar. Det finns en tydlig struktur för att bygga förtroende genom till exempel globala standarder och samarbeten. De ekonomiska fördelarna med AI överstiger

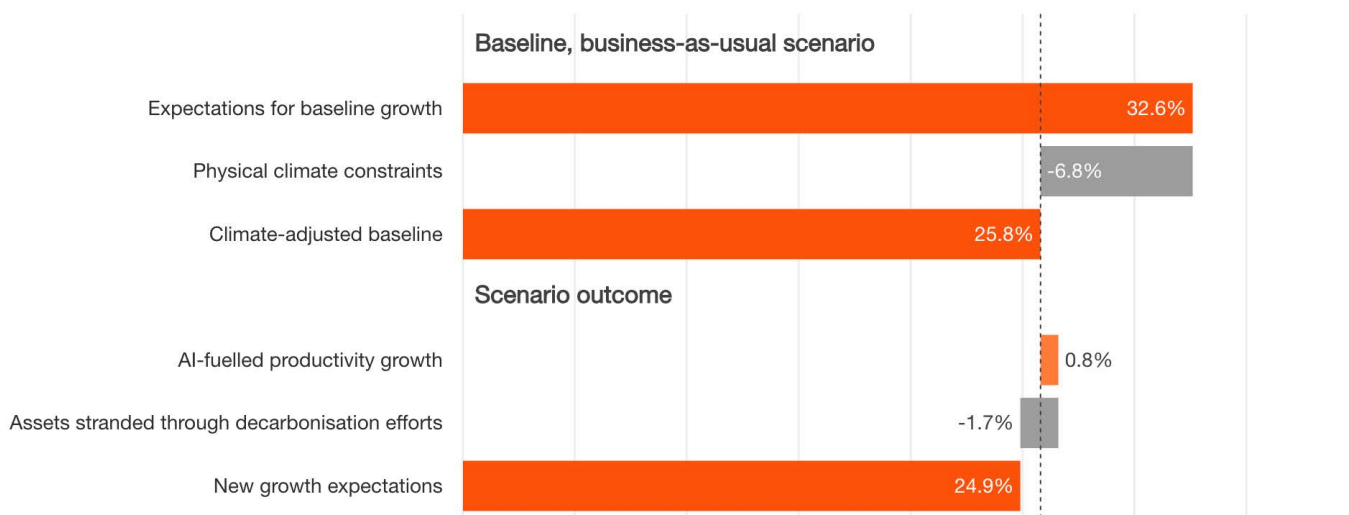
kostnaderna för tillgångsslag som har förlorat sitt värde på grund av nya innovationer som istället kraftigt har minskat koldioxidutsläppen. Detta innebär att tillväxttakten i detta scenario är högre än i basscenariot, även när klimatrelaterade ekonomiska förluster tas med i beräkningen. Den AI-driven produktivitetstillväxten beräknas till 15 procentenheter i detta scenario.

Ansträngd omställning (Tense Transition)

Det här scenariot är ett mellanting av de två andra. Hållbarhetsinsatserna är begränsade, tekniken är mindre betrodd och de produktivitetstvinsterna som kan uppnås med AI utnyttjas inte fullt ut. Den ekonomiska tillväxten blir i bästa fall oförändrad. Tillväxtökning till följd av AI har mer eller mindre raderats ut av kostnaderna till

följd av klimatförändringar. Energiomställningen sker långsammare och befintliga tillgångsslag har ännu inte förlorat i värde till förmån för nya innovationer som minskar koldioxidutsläppen. Det ökar i sin tur riskerna för framtida negativa konsekvenser till följd av klimatförändringar. Den AI-driven produktivitetstillväxten beräknas till 8 procentenheter i detta scenario.

Turbulenta tider (Turbulent Times)

Det tredje scenariot präglas mindre av samverkan och kollektivt tänkande och mer av särintressen. Åtgärder inom hållbarhet har avstannat och konflikter, instabilitet och ökad osäkerhet bidrar till

lägre förtroende för ny teknik och dess potential. Tillväxten i detta scenario kan sjunka till lägre nivåer än basscenariot. Den AI-driven produktivitetstillväxten beräknas till endast 1 procentenheter i detta scenario.

Hur ska företag prioritera framåt?

Det kan vara utmanande att veta vart man ska börja. Som stöd har vi tagit fram en modell för hur företagsledare kan omskapa sin verksamhet för att fortsätta vara konkurrenskraftiga även i framtiden. Den innehåller tre huvudområden som kan fungera som katalysatorer för er tillväxt.

Se möjlighet till innovation i alla verksamhetsdelar genom att förnya:

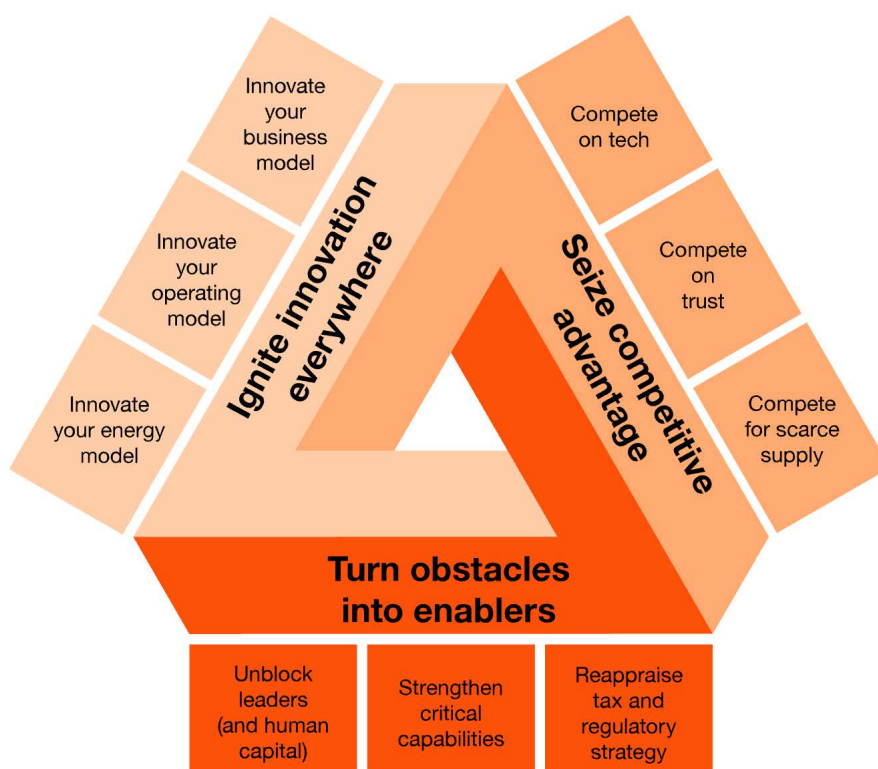
- Er affärsmodell
- Er verksamhetsmodell
- Ert energisystem

Ta tillvara på era konkurrensfördelar genom att:

- Konkurrera med teknik i framkant
- Konkurrera med förtroende för er verksamhet
- Konkurrera om begränsade men viktiga tillgångar för er verksamhet

Vänd utmaningar till möjligheter genom att:

- Ge ledare och medarbetare möjlighet att använda sin fulla potential
- Stärka upp viktiga kompetenser
- Uppdatera er skatte- och regelverksstrategi

Utifrån delarna i modellen kan du även ställa frågor (och hitta svar) på vad just ni i er verksamhet bör göra, bland annat:

- På vilket sätt behöver ditt företags verksamhet och affärsmodell förändras utifrån nya förutsättningar kopplade till ny teknik, förändrade kundbeteenden, oro i omvärlden och klimatförändringar?
- Har ni en strategi för hur ni kan integrera AI (särskilt GenAI) i arbetsflöden och processer, på ett strukturerat och ansvarsfullt sätt?
- Kan verksamheten utökas med fler hållbara produkter och tjänster som kan bidra till att öka tillväxt och lönsamhet samtidigt som ni har en mer positiv påverkan på miljö och samhälle?

Läs mer om Value in Motion

Om PwC

På PwC hjälper vi våra kunder att bygga förtroende och ställa om sin verksamhet för att öka konkurrenskraften. Vi är ledande inom skatt, revision och rådgivning och är en del av ett globalt nätverk med 370 000 medarbetare i 149 länder. Genom att kombinera vår expertis och erfarenhet med den senaste tekniken, hjälper vi våra kunder att bli effektivare, anpassa sig till förändringar och alltid ligga steget före.

PwC Sverige är en självständig och oberoende juridisk enhet med 3200 medarbetare runt om i landet. Vill du veta mer om PwC? Besök oss på [pwc.se](https://www.pwc.se) eller [LinkedIn](#).